

פרקי אבות | פרק ו': החופש ללמוד

לפניכן הצגה הממחישה את המסר הנלמד מפירוש המשנה.
המחיצו אותה במהלך השבת וספרו על דוגמא מחייכן הקשורה לנושא.

נעמי:

איזה כיף! כל כך חיכיתי לחופש הגדול וסוף סוף זה הגיע. מה נעשה היום?

יהודית:

יש המון מה לעשות. אולי נשחק במשחק החדש שסבתא הביאה לנו? חשבתי גם להכין משהו טעים, אם אמא תרשה, כמובן. אבל קודם כל, תפילה, ארוחת בוקר ולימוד.

נעמי:

אני כבר התפללתי. אבל מה את מתכוונת לימוד? חופש היום!

יהודית:

מצוין, גם אני התפללתי. אמא אמרה שעוד מעט היא תכין ארוחת בוקר לכולם, אז בינתיים בואי נלמד משהו. אפשר ללמוד פרשת שבוע, או אם את רוצה את התניא היומי.

נעמי:

ללמוד? נראה לי שלא שמעתי טוב. כל כך חיכיתי לחופש, שלא צריך ללמוד, ועכשיו את רוצה שנלמד?

יהודית:

אסביר לך. חופש – הכוונה חופש מלימודים של בית הספר. לא צריך להכין שיעורי בית, אין מבחנים, וגם לא מערכת שעות ארוכה. אבל לימוד תורה זה בכלל לא קשור לבית הספר.

נעמי:

הרגע אמרת שאין מערכת שעות, ופתאום את אומרת שצריך ללמוד תורה?

יהודית:

מה הקשר? התורה היא תורת ה', והיא שייכת לכל יהודי ולא לבית הספר או למורה מסוימת. נכון שבמערכת השיעורים של בית הספר יש שיעור תורה, נביא, הלכה וחסידות. אבל הסיבה האמתית שלומדים את כל השיעורים האלו – בגלל שזה תורת ה'.

נעמי:

אף פעם לא חשבתי על זה... בעיניי זה היה עוד מקצוע.

יהודית:

שימי לב, שבדרך כלל בשעה הראשונה של היום לומדים תורה, או פרשת שבוע, או שיעור אחר של קודש. שיעורים שקשורים בלימוד תורה חשובים הרבה יותר משיעורים אחרים, ולכן פותחים בהם את היום.

נעמי:

הבנתי... אז לימוד תורה זה לא קשור דווקא לבית הספר?

יהודית:

ממש לא! כמו שאנחנו אוכלים גם בחופש, כדי שיהיה לנו כוח ונוכל לחיות, כך גם "התורה היא חיינו". בכל יום עלינו ללמוד תורה, כי היא נותנת לנו כוח וברכה, וגם מדריכה אותנו כיצד להתנהג בחיי היום יום.

נעמי:

אז אם כל יום נלמד, איך בדיוק נרגיש שזה חופש?

יהודית:

בבית הספר המנהלת או המורה מחליטים לנו מה ללמוד. בחופש אנחנו יכולות לבחור. אז קדימה, מה את בוחרת: פרשת שבוע? תניא יומי? או אולי הלכות ברכות?

לומדים לחיים / פרקי אבות לילדים

פרק ו' משנה ב': אמר רבי יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שכל מי שאינו עוסק בתורה נקרא נזוף שנאמר נזם זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם ואומר והלוחות מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלוחות אל תקרא חרות אלא חירות שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה וכל מי שעוסק בתורה תדיר הרי זה מתעלה שנאמר: וממתנה נחליאל ומנחליאל במות:

רבי יוסי פגש פעם יהודי עשיר. כאשר היהודי שמע שהוא תלמיד חכם, הציע לרבי יוסי לבוא לגור בעיר שלהם, תמורת הרבה כסף. אך רבי יוסף העדיף לגור במקום בו יוכל ללמוד תורה, כי התורה שווה יותר מכל הכסף והזהב שבעולם.

משל: אדם אחד היה צריך להביא לבית הדין חברים שיעידו כי הוא אדם הגון. הוא ביקש משלושה חברים שיצטרפו אליו. החבר הראשון סרב לבוא, והשניים האחרים הגיעו. אולם, כאשר הגיע לפתח בית הדין גם החבר השני עזב אותו ורק חבר אחד המשיך איתו פנימה.

והנמשל: בעולם הזה יש לנו כל מיני עיסוקים (שהם ה'חברים'): אנחנו עסוקים בעניינים גשמיים של כסף והנאות, יש את המשפחה והחברים איתם אנחנו נמצאים, וכמובן – משתדלים לנצל את הזמן בלימוד תורה וקיום מצוות. כאשר אדם נפטר, לכסף ולחומריות אין שום משמעות. המשפחה והחברים מלווים את האדם בדרכו האחרונה בעולם הזה, אך מי שמלווה את הנשמה לנצח – זה רק התורה והמצוות שקיים.

מבט חסידי

מהו חופש?

אם אין לימודים בבית הספר, אך אסור לצאת מהבית לשום מקום – האם תרגישו בחופש? לא כל כך... חופש הוא מצב בו אדם יכול לבטא את הנפש שלו, ולעשות את מה שהוא באמת אוהב ורוצה.

ומה באמת הנפש שלנו רוצה? לחיות חיים של תורה ומצוות. לא תמיד אנו מרגישים את הקריאה והצימאון של הנפש כי הגוף והנפש הבהמית קצת מפריעים... אבל האמת היא שיהודי יכול להרגיש 'בחופש' ולהגיע לחיים שמחים ומאושרים רק על ידי לימוד תורה וקיום מצוות.

משימה

בחרו הוספה מיוחדת בלימוד תורה כהכנה לקראת חג מתן תורה.

מה את רוצה ללמוד?

- פרשת שבוע
- הלכה
- משניות
- חסידות

עם מי את בוחרת ללמוד?

- אחים או אחיות
- חברות
- לבד

מתי נוח לך ללמוד?

- בבוקר
- בצהריים
- בערב

ספרי מה החלטתם ללמוד, מתי ואיך.